

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9To/29/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312010284
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8312010284.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša a sudcov JUDr. Jaroslava Bugeľa a JUDr. Františka Moznera, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. októbra 2012, v trestnej veci obžalovanej L. J. pre zločin opustenia dieťaťa podľa § 206 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák. a iné, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 74/2012 zo dňa 5.6.2012 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e v napadnutom rozsudku výrok o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovanej L. J., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale

bytom V., L. č.

XXXX/XX, nezamestnanej,

u k l a d á :

Podľa § 206 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadajúc na poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. l/, m/ Tr. zák. oproti priťažujúcim okolnostiam uvedeným v § 37 písm. h/, m/ Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovanú pre výkon uloženého trestu z a r a d ů j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné napadnutým rozsudkom sp. zn. 4T/74/2014 zo dňa 5.6.2012 uznal obžalovanú L. J. vinnou zo spáchania zločinu opustenia dieťaťa podľa § 206 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák., prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 28.10.2011 v čase okolo 14.30 hod. odišla so svojím priateľom T. R., sesternicou Q. J., Y. Y. a so svojím maloletým synom H. J. zo svojho bytu v V. na L. č. XX do obce B. Y., okres V., pričom vo svojom byte nechala mal. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, mal. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, mal. L. J., nar.

XX.XX.XXXX a mal. U. J., nar. XX.XX.XXXX, o ktoré má povinnosť starať sa, pričom pri odchode z domu deťom povedala, že ide na nákup, nikomu z dospelých neoznámila, že deti v byte necháva samé, vo večerných hodinách mal. H. J., nar. XX.XX.XXXX, poslala s Y. Y. naspäť do V. domov ku ostatným deťom, pričom všetkých päť detí nechala v byte samé až do 30.10.2011 do dopoludňajších hodín, kedy boli tieto na podnet susedov sociálnou pracovníčkou za asistencie pracovníkov Mestskej polície v Humennom umiestnené do zariadenia Centra sociálnych služieb R., krízové centrum L. XXXX so sídlom v V.,

2/ v období od 01.11.2011 do 03.11.2011 sa zdržiavala v meste Humenné a inde a bez vážneho dôvodu nenastúpila výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu v Humennom sp. zn. 2T 52/2011 zo dňa 28.04.2011 a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.04.2011, pričom na nástup výkonu trestu bola riadne vyzvaná dňa 18.08.2011 a mala ho nastúpiť do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach,

3/ ako matka maloletej Y. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorá v školskom roku 2011/2012 navštevuje 5. ročník Základnej školy na Ul. U. X v V., nezabezpečila jej riadnu a pravidelnú dochádzku do školy, nezúčastňovala sa rodičovských združení, primerane nereagovala na upozornenia školy o neadbalej školskej dochádzke, v prípade ochorenia maloletej nepredkladala triednej učiteľke v primeranej lehote doklady o práceneschopnosti svojej dcéry, bez vážneho dôvodu dcéru nechávala doma, aby sa starala o mladších súrodencov, v dôsledku čoho maloletá vymeškala za mesiace september a október 2011 bez ospravedlnenia 111 vyučovacích hodín, čo sa negatívne prejavilo na jej výchovno-vyučovacích výsledkoch.

Za to jej súd uložil podľa § 206 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. zohľadniac poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. l/, n/ Tr. zák., oproti

priťažujúcim okolnostiam uvedeným v § 37 písm. h/, m/ Tr. zák., s použitím § 41 ods.

2 Tr. zák. pri mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. v rámci § 39 ods. 3 písm. e/ Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody na 2 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Dňa 7.6.2012 prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné podal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Humennom. Dňa 25.6.2012 svoje odvolanie odôvodnil. Z odôvodnenia vyplýva, že odvolanie smeruje proti výroku o treste. Prokurátor konštatuje, že nemá výhrady proti rozhodnutiu Okresného súdu v Humennom, čo do uznania viny. Nakoniec aj samotná obžalovaná urobila vo veci vyhlásenie o vine, ktoré sa neprieči zákonu a nie je v rozpore ani s výsledkami dokazovania v prípravnom konaní. Okresný prokurátor sa nazdáva, že súd pochybil pri ukladaní trestu. Poukazuje na to, že vo všetkých trestných činoch, o ktorých bolo rozhodované vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 4T 74/2012 sa obžalovaná L. J. trestnej činnosti dopustila vo vzťahu k svojim maloletým deťom. Nemožno obísť ani to, že sa jedná o osobu, ktorá bola v minulosti 4-krát trestaná. Okresný prokurátor má za to, že použitie asperačnej zásady v danom prípade by bolo neprimerane prísne, no na druhej strane, trest, ktorý je uložený pod dolnú hranicu zločinu opustenia dieťaťa, t.j. pod 3 roky, sa javí ako neprimerane mierny. Uvedený trest by bolo možné akceptovať snáď iba v prípade, ak motívom konania obžalovanej boli iné skutočnosti, ako v danom prípade a bolo by namieste domnievať sa, že obžalovaná je schopná vhodným spôsobom sanovať rodinné prostredie a v budúcnosti zabezpečiť riadnu starostlivosť o všetky svoje maloleté deti. Prokurátor poukázal na znalecký posudok znalcov z odboru psychiatrie a psychológie. Znalci sa zhodli na tom, že obžalovaná z dôvodu duševnej zaostalosti nedokáže plne pochopiť negatívne dôsledky a nad starostlivosťou o maloleté deti by mala mať dohľad iná osoba. Prognóza vývoja maloletých detí je nejasná a závisí od podmienok, ktoré rodičia v budúcnosti vytvoria. Najoptimálnejšie sa javí ponechať deti v sociálnom prostredí, kde je predpoklad ich pozitívnej stimulácie. Je to dôležité z tohto dôvodu, že matka detí preferovala vlastné záujmy nad záujmami detí. Pokiaľ matka neprehodnotí svoje priority, nezmení svoj postoj a neuvedomí si svoju zodpovednosť a význam vo výchove detí, zotrvanie maloletých detí pri matke je nevýhodné a rizikové. Vzhľadom na

uvedené okolnosti, ako aj s prihliadnutím na ďalšie dôkazy, ktoré sa nachádzajú vo vyšetrovacom spise, prokurátor navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a sám uložil obžalovanej trest odňatia slobody v základnej výmere pri zločine podľa § 206 ods. 2 Tr. zák. so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Na základe riadne a včas podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Obžalovaná L. J. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 5.6.2012 urobila vyhlásenie, že je vinná zo spáchania všetkých troch skutkov. Následne súd prvého stupňa postupoval podľa § 257 Tr. por. Súd po tom, čo zistil stanovisko prokurátora, ktorý navrhol prijať vyhlásenie obžalovanej, podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie o vine a vykonal dokazovanie len súvisiace s rozhodnutím o výroku o treste.

Obžalovaná L. J. z miesta trvalého bydliska je hodnotená všeobecne. Zo správy Mestskej polície vyplýva, že obžalovaná sa nedopustila protiprávneho konania, ktoré by muselo byť vedené proti nej v konaní niektorým orgánom či už miestnej alebo štátnej správy. Obžalovaná je matkou piatich maloletých detí. Doposiaľ bola 4-krát súdne trestaná. Z posledného výkonu trestu odňatia slobody je hodnotená kladne. Jej správanie bolo stále v súlade s ústavným poriadkom.

Krajský súd doplnil na verejnom zasadnutí dokazovanie správou o výchovných pomeroch mal. detí Demeterových, ktorú spracoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Z tejto správy vyplýva, že táto rodina je vedená na ich úrade od roku 2009 z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky, a to u detí mal. Y. a mal. H.. Úrad s touto rodinou dlhodobo pracuje, sociálna situácia je im známa. Rozhodnutím zo dňa 19.1.2010 z dôvodu zanedbania povinnej školskej dochádzky mal. Y. J. a mal. H. bola zastavená výplata prídavku na tieto deti. Osobitným príjmom uvedených dávok sa stalo Mesto Humenné. Počas roku 2011 matka kontaktovala oddelenie z dôvodu poskytnutia sociálneho poradenstva. Mal. deti J. boli zaradené do priorit tohto oddelenia. Zúčastňovali sa na aktivitách, ktoré pre nich organizovalo Detské kočovné divadlo Drak Prešov pre deti s problémovým správaním a s poruchami správania zameraný na ich odstránenie alebo zmiernenie. V minulosti z dôvodu, že obžalovaná bola vo výkone trestu odňatia slobody, deti boli zaradené do starostlivosti Centra sociálnych služieb, krízového strediska. Do Krízového strediska deti prišli zanedbané, zavšivavené, hygiena detí bola značne zanedbaná, mali základné ošatenie ušpinené, neoprané. Hygienické potreby ani hygienické návyky nemali. Všetky mali problémy s udržiavaním osobnej hygieny. Po prepustení matky z výkonu trestu odňatia slobody deti boli vrátené do domáceho prostredia. Matka prisľúbila nápravu. Okresný súd Humenné uznesením 10P 56/2012 zo dňa 11.4.2012 pozastavil konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti. V rodine sú naďalej vykonávané sociálne šetrenia za účelom preverenia podmienok maloletých detí a starostlivosti zo strany matky. V októbri 2012 bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený otec maloletých detí, ktorý sa o ne chce starať. Zaviazal sa zlepšiť podmienky detí a otcovskou autoritou pôsobiť pri výchove Y. a H.. Deti pravidelne ráno vyprevádza až pred vchod školy. Rodina J. žije v skromných podmienkach v jednoizbovom byte. Izba je vybavená jednoducho. Otec si vybavuje dávku v hmotnej núdzi, aby mohli mať školopovinné deti dotáciu na stravu. Rodina má veľmi nízke finančné zabezpečenie. V minulosti matka nezvládala starostlivosť o päť detí, za pomoci otca sa situácia môže stabilizovať.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí poukázal, že pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadal na ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. Správne súd prvého stupňa ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Súd zdôraznil, že trest má postihovať iba páchatel'a s tým, aby mal čo najmenší vplyv na jeho rodinu a osoby blízke. Použitie ustanovení o mimoriadnom znížení trestnej sadzby odôvodnil osobou obžalovanej a jej pomermi. Zdôraznil, že je matkou 5 maloletých detí, a to aj napriek tomu, že obžalovaná sa dvoch skutkov dopustila práve v súvislosti s maloletými deťmi, prvostupňový súd mal za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom by bolo pre obžalovanú neprimerane prísne. Pre dosiahnutie výchovného účelu trestu, zabezpečenie ochrany spoločnosti podľa názoru súdu prvého stupňa postačuje

aj trest kratšieho trvania, preto obžalovanej uložil trest pod dolnou hranicou zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Krajský súd s argumentáciou, ktorú použil súd prvého stupňa pri odôvodnení ustanovení o mimoriadnom znížení trestnej sadzby, sa nemohol stotožniť. Takáto argumentácia obsahuje samotný vnútorný rozpor, pretože na jednej strane trest je obžalovanej L. J. ukladaný za to, že spáchala trestný čin vo vzťahu k maloletým deťom, ktoré opustila a vydala ich nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožnila im viesť záhaľčivý život, tak v takomto prípade nemožno práve s poukazom na to, že je matkou piatich maloletých detí, o ktoré sa riadne nestará, túto skutočnosť hodnotiť ako skutočnosť odôvodňujúcu použitie ustanovení o mimoriadnom znížení trestnej sadzby. V tomto smere krajský súd sa stotožňuje s argumentáciou prokurátora, ktorú uviedol v odvolaní.

V danom prípade krajský súd sa stotožnil aj s argumentáciou prokurátora, že u obžalovanej L. J. vychádzajúc zo základných zásad pre ukladanie trestu by mal byť ukladaný úhrnný trest odňatia slobody s použitím tzv. asperačnej zásady. Pri ukladaní trestu by mal byť obžalovanej uložený sprísnený trest odňatia slobody. Takto sprísnený trest odňatia slobody podľa názoru krajského súdu nezodpovedá závažnosti konania, za ktoré má byť ukladaný. Tu je potrebné mať na zreteli aj samotnú mentálnu výbavu obžalovanej, je potrebné zohľadniť pomery, v ktorých táto rodina žije.

Krajský súd vzhľadom na to, že požiadavka spravodlivosti v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru sa vzťahuje nielen na konanie, ale aj na výsledok, ku ktorému toto konanie smeruje a vnútroštátna právna úprava v tomto prípade uloženie spravodlivého trestu neumožňuje, krajský súd dospel k záveru, že Dohovor zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd, preto v súlade s článkom 154c Ústavy Slovenskej republiky pristúpil pri rozhodovaní o treste k priamej aplikácii článku 6 Dohovoru a obžalovanej L. J. uložil trest odňatia slobody v rámci zákonnej trestnej sadzby bez použitia asperačnej zásady na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere troch rokov. Pri určení tejto výmery trestu zohľadnil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, prihliadol na spôsob spáchania činu, následok, pohnútku.

Obžalovaná L. J. však v dobe posledných desiatich rokov bola vo výkone trestu odňatia slobody, preto ju súd pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.